На основу члана 37. став 5. Закона о сточарству („Службени гласник РС”, бр. 41/09 и 93/12) и члана 17. став 4. и члана 24. став 2. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11-УС, 72/12 и 7/14-УС),

Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

П Р А В И Л Н И К
О НАЧИНУ ОБЕЛЕЖАВАЊА СПЕРМЕ, НАЧИНУ ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ О ПРОИЗВОДЊИ СПЕРМЕ, КАО И О УСЛОВИМА КОЈЕ МОРА ДА ИСПУЊАВА СПЕРМА У ПОГЛЕДУ КВАЛИТЕТА

-Објављен у „Службеном гласнику РС”,број 38/14 од 4. априла 2014. године-

Члан 1.

Овим правилником прописује се начин обележавања сперме домаћих животиња, начин вођења евиденције о производњи сперме домаћих животиња, као и услови које мора да испуњава сперма домаћих животиња у погледу квалитета.

Одредбе овог правилника не односе се на сперму живине, крзнашица, кунића и пчела.

Члан 2.

Сперма домаћих животиња (у даљем тексту: семе) обележава се на начин којим се спречава замена доза семена или било која злоупотреба.

Семе се обележава тако да свака доза која се произведе на спољашњем делу амбалаже садржи следеће податке:

1) назив центра за репродукцију животиња и вештачко осемењавање који је произвео семе;

2) назив расе домаће животиње од које семе потиче;

3) број приплодњака у главној матичној евиденцији;

4) име приплодњака – ако семе потиче од бикова и пастува;

5) датум узимања семена;

6) идентификациони број приплодњака – даваоца семена.

Члан 3.

Евиденција о производњи семена води се у писаном и у електронском облику, тако да садржи:

1) податке о идентитету домаће животиње даваоца семена;

2) датум производње семена, односно његовог преузимања;

3) податке о начину обраде семена;

4) податке о начину паковања семена;

5) број произведених доза по скоку и укупно;

6) педигре домаће животиње даваоца семена;

7) потврду о крвној групи домаће животиње даваоца семена;

8) потврду о квалитету семена у погледу броја сперматозоида прогресивне покретљивости, преживљавања и процента патолошких облика сперматозоида, после добијања доза и после њиховог одмрзавања, издате од стране овлашћене лабораторије, односно интерне лабораторије произвођача семена;

9) податке о корисницима семена са приказом броја продатих доза по врстама, расама и приплодњацима;

10) потврду надлежне ветеринарске организације да су узорци узети од квалитетне приплодне животиње познатог здравственог статуса над којом су спроведене мере прописане посебним прописом којим се уређује програм мера здравствене заштите животиња;

11) потврду надлежне ветеринарске организације о извршеном клиничком прегледу животиње и да на животињи нису уочени симптоми болести које се могу пренети семеном животиње од које је узето.

Евиденција из става 1. овог члана води се за сваку производну серију конзервисаног семена.

Евиденција из става 1. овог члана води се на начин да је у сваком тренутку могуће утврдити порекло семена и чува се најмање пет година од дана стављања у промет последње произведене серије.

Члан 4.

Семе испуњава услове у погледу квалитета ако:

1) је произведено у центру за репродукцију и вештачко осемењавање;

2) испуњава здравствене и хигијенске услове у складу са признатим међународним стандардима;

3) потиче од квалитетне приплодне животиње за коју је издато одобрење за приплод;

4) је обележено на прописан начин;

5) потиче од животиње са позитивном приплодном вредношћу или која доприноси постизању одгајивачког циља;

6) је узето од животиње која је клинички прегледана и на којој нису уочени симптоми болести који се могу пренети семеном животиње од које је узето;

7) је узето од квалитетне приплодне животиње познатог здравственог статуса над којом су спроведене мере прописане посебним прописом којим се уређује програм мера здравствене заштите животиња;

8) испуњава минималне услове за квалитет семена по приплодњацима различитих врста домаћих животиња.

Члан 5.

Минимални услови за квалитет семена бика јесу:

1) оплодна способност ејакулата за припрему доза семена и за употребу у приплоду:

(1) запремина: 2 ml,

(2) боја: слоноваче, жута, млечна,

(3) конзистенција: као млеко,

(4) мирис: специфичан за врсту,

(5) прогресивна покретљивост сперматозоида: најмање 65%,

(6) вртложна покретљивост: добра,

(7) густина: најмање 500 милиона сперматозоида у ml,

(8) pH: 6,5 до 7,0,

(9) проценат морфолошки промењених сперматозоида: до 20%,

(10) укупан број бактерија до 5000 CFU/ml;

2) оплодна способност разређеног семена:

(1) прогресивна покретљивост сперматозоида: најмање 70%,

(2) проценат морфолошки промењених сперматозоида: до 20%,

(3) број прогресивно покретних и морфолошки нормалних сперматозоида у дози семена: најмање 5 милиона,

(4) укупан број бактерија до 500 CFU/ml;

3) оплодна способност семена након одмрзавања:

(1) прогресивна покретљивост сперматозоида: најмање 50%,

(2) проценат морфолошки промењених сперматозоида: до 30%,

(3) прогресивна покретљивост по тесту отпорности: најмање 40%,

(4) број прогресивног покретних и морфолошки нормалних сперматозоида у дози после одмрзавања: најмање 10 милиона,

(5) укупан број бактерија до 500 CFU/ml.

Члан 6.

Минимални услови за квалитет семена нераста јесу:

1) оплодна способност ејакулата за припрему доза семена и за употребу у приплоду:

(1) запремина: 100 ml,

(2) боја: млечно бела,

(3) конзистенција: као млеко,

(4) мирис: специфичан за врсту,

(5) прогресивна покретљивост сперматозоида: најмање 60%,

(6) одступања у покретљивости: 10 до 20%,

(7) удео мртвих сперматозоида: до 20%,

(8) проценат патолошки промењених сперматозоида: до 20%,

(9) густина: 100 милиона сперматозоида у ml,

(10) pH: 7,2 do 7,4;

2) оплодна способност разређеног семена:

(1) запремина: 80 ml;

(2) прогресивна покретљивост сперматозоида: најмање 60%,

(3) број прогресивно покретних и морфолошки нормалних сперматозоида у дози за осемењавање: 1,5 милијарди;

3) оплодна способност семена након одмрзавања:

(1) запремина: 50 ml,

(2) број прогресивно покретних и морфолошки нормалних сперматозоида у дози за осемењавање: најмање 3 милијарде.

Члан 7.

Минимални услови за квалитет семена пастува јесу:

1) оплодна способност ејакулата за припрему доза семена и за употребу у приплоду:

(1) запремина: 50 ml,

(2) запремина без слузи: најмање 25 ml,

(3) боја: сивобела,

(4) конзистенција: специфична за врсту,

(5) мирис: специфичан за врсту,

(6) pH: 7,3 do 7,8,

(7) прогресивна покретљивост сперматозоида: најмање 60% (зависно од припусне сезоне и старости приплодњака),

(8) одступања у покретљивости: 10 до 20%,

(9) проценат мртвих сперматозоида: до 25%,

(10) густина: 100 милиона сперматозоида у ml,

(11) проценат патолошки промењених сперматозоида: до 30% (зависно од припусне сезоне и старости приплодњака),

(12) укупан број сперматозоида у ејакулату: најмање 2 милијарде, од тога најмање 1 милијарда прогресивно покретних;

2) оплодна способност разређеног семена:

(1) прогресивна покретљивост сперматозоида: најмање 60%,

(2) број прогресивно покретних и морфолошки нормалних сперматозоида у дози за осемењавање: најмање 500 милиона;

3) оплодна способност семена након одмрзавања:

(1) прогресивна покретљивост сперматозоида: најмање 40%,

(2) број прогресивно покретних и морфолошки нормалних сперматозоида у дози за осемењавање: најмање 500 милиона.

Члан 8.

Минимални услови за квалитет семена овнова и јарчева јесу:

1) оплодна способност ејакулата за припрему доза семена и за употребу у приплоду:

(1) запремина: 0,5 ml,

(2) боја: слоноваче,

(3) конзистенција: кремаста,

(4) мирис: специфичан за врсту,

(5) pH: 6,0 до 7,0,

(6) вртложна покретљивост: добра,

(7) прогресивна покретљивост сперматозоида: до 70% (зависно од припусне сезоне и старости приплодњака),

(8) одступања у покретљивости: 10 до 20%,

(9) проценат мртвих сперматозоида: до 20%,

(10) густина: 1 милијарда сперматозоида у ml,

(11) проценат патолошки промењених сперматозоида: до 20%;

2) оплодна способност разређеног семена:

(1) прогресивна покретљивост сперматозоида: најмање 70%,

(2) број прогресивно покретних сперматозоида у дози за осемењавање: 70 до 100 милиона,

3) оплодна способност семена након одмрзавања:

(1) број прогресивно покретних сперматозоида у дози за осемењавање: 20 милиона;

(2) проценат патолошки промењених сперматозоида: до 20%.

Члан 9.

Минимални услови за квалитет семена из чл. 5-8. овог правилника могу одступити од прописаних вредности када се семе користи за експерименталне сврхе или увођење нових техника осемењавања.

Када се семе користи за експерименталне сврхе или увођење нових техника осемењавања дозе семена посебно се означавају тако да се наводи да се користе за експерименталне сврхе или за увођење нове технике осемењавања.

Члан10.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број: 110-00-00186/2014-09
У Београду, 31. марта 2014. године

МИНИСТАР

проф. др Драган Гламочић

4827014.0064.29/1